

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ CÔNG TÁC CỔ VẤN HỌC TẬP TRONG HOẠT ĐỘNG TỰ HỌC CỦA SINH VIÊN NGÀNH QUẢN LÝ GIÁO DỤC - TRƯỜNG ĐẠI HỌC SÀI GÒN

*Measures to manage academic counseling in students' self-study activities in
educational management - Saigon University*

Nguyễn Huy Dũng

Trường ĐH Sài Gòn

TÓM TẮT

Tự học là một yêu cầu không thể thiếu đối với mỗi công dân nói chung, thế hệ trẻ, sinh viên nói riêng. Tự học đã trở thành vấn đề cấp thiết đối với giáo dục và đào tạo nước ta. Hoạt động tự học có ý nghĩa quyết định biến quá trình đào tạo thành quá trình tự đào tạo. Chính vì vậy, tác giả nghiên cứu thực trạng công tác cổ vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý giáo dục trường Đại học Sài Gòn, bài viết đưa ra một số biện pháp quản lý công tác cổ vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên về vai trò, nội dung và cách thực hiện.

Từ khóa: *Đội ngũ cổ vấn học tập, hoạt động tự học, sinh viên, ngành Quản lý Giáo dục, trường Đại học Sài Gòn.*

ABSTRACT

Self-study is an essential requirement for all citizens, especially among the younger generation, and students. In our nation, self-study has emerged as an urgent concern for training and education. The training process must include self-study exercises in order for it to develop into a self-training process. As a result, this author examines the current situation of affairs regarding the academic advising team with regard to the independent study activities of Saigon University students pursuing majors in Educational Management. The article suggests some measures to improve the efficiency of work-related advice including the purpose, materials, and methods.

Keywords: *Learning advisor team, self-study activities, students, Educational Management major, Saigon University.*

1. Đặt vấn đề

Cổ vấn học tập là người tư vấn cho sinh viên về chọn khóa học phù hợp với năng lực và sở thích, tư vấn và xét duyệt kế hoạch học tập của sinh viên từ khi bắt đầu nhập học, chuẩn bị vào giai đoạn chuyên ngành hay khi sắp kết thúc chương trình học. Thông qua cổ vấn học tập, sinh viên

có thể nắm bắt thông tin một cách nhanh nhất và cụ thể về quy chế, chương trình đào tạo, mục tiêu, nội dung đào tạo, các chức năng, nhiệm vụ, định hướng phát triển của nhà trường. Theo Quyết định số 369/2019/QĐ-ĐHSG của trường Đại học Sài Gòn ngày 06/3/2019 về việc quy định người thực hiện cổ vấn học tập là giảng

*Tác giả liên hệ: nhdung@sgu.edu.vn

viên là người trải qua quá trình đào tạo, hành nghề cùng chuyên ngành đào tạo với sinh viên. Chính họ mới có tầm nhìn, chiến lược, chiến thuật, xác định logic trong học tập, tư vấn quá trình học tập của sinh viên hiệu quả nhất. Với mục đích như vậy, nghiên cứu này đã được tiến hành với mục tiêu mô tả thực trạng công tác cố vấn học tập của sinh viên ngành Quản lý giáo dục trường Đại học Sài Gòn.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số khái niệm trong nghiên cứu

Khái niệm công tác cố vấn học tập

Cố vấn học tập là người tư vấn và hỗ trợ sinh viên phát huy tối đa khả năng học tập, lựa chọn học phần phù hợp để đáp ứng mục tiêu tốt nghiệp và khả năng tìm được việc làm thích hợp; theo dõi thành tích học tập của sinh viên nhằm giúp sinh viên điều chỉnh kịp thời hoặc đưa ra một lựa chọn đúng trong quá trình học tập. Quản lý, hướng dẫn, chỉ đạo lớp được phân công phụ trách đảm bảo các quyền và nghĩa vụ của sinh viên. Cố vấn học tập là một chức danh trong hệ thống các chức danh của cơ sở đào tạo theo học chế tín chỉ, thường là do Nhà trường quy định.

Vì thế, cố vấn học tập là những người định hướng, khơi gợi tiềm năng của sinh viên và họ cũng chính là những người giúp cho sinh viên nhìn nhận lại những vấn đề mà các em đang gặp, cố vấn học tập cần có những kỹ năng tư vấn nhất định để giúp cho sinh viên tự giải quyết chính mình.

Khái niệm hoạt động tự học của sinh viên

Chủ tịch Hồ Chí Minh, một tấm gương sáng ngời về ý chí quyết tâm trong tự học, tự rèn luyện. Người luôn cho rằng học tập giúp con người tiến bộ, nâng cao phẩm chất, mở rộng hiểu biết, làm thay đổi hiệu quả lao động. Người đã động viên toàn dân: “Phải tự nguyện, tự giác xem công

việc học tập là nhiệm vụ của người cách mạng, phải cố gắng hoàn thành cho được do đó mà tích cực, tự động hoàn thành kế hoạch học tập”

Theo quan điểm của tác giả Lê Khánh Bằng: “Tự học là tự mình suy nghĩ, sử dụng các năng lực trí tuệ và phẩm chất tâm lý để chiếm lĩnh một lĩnh vực khoa học nhất định”.

Vì vậy, tự học là quá trình chủ động của người học tập trung ở trường hay ngoài trường nhằm trang bị kiến thức, kỹ năng theo mục tiêu đặt ra, đồng thời thích nghi với xu hướng nghề nghiệp và xã hội trong giai đoạn mới hiện nay.

Khái niệm công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên

Công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên là người tư vấn, hỗ trợ sinh viên tự nhận thức về mình, phát huy tối đa khả năng học tập, lựa chọn đăng ký học phần, xây dựng kế hoạch học tập phù hợp để đáp ứng mục tiêu tốt nghiệp, tìm việc làm thích hợp; theo dõi thành tích học tập của sinh viên nhằm giúp sinh viên điều chỉnh kịp thời hoặc đưa ra một lựa chọn phù hợp trong quá trình học tập theo Quyết định số 43/2007/QĐ-BGDĐT ngày 15 tháng 8 năm 2007 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo cố vấn học tập là chức danh quy định trong quá trình đào tạo theo hệ thống tín chỉ.

Nhìn từ góc độ quá trình học tập của sinh viên, có thể thấy công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên là người có chức năng tư vấn học tập ở mọi khâu của quá trình học tập, theo dõi thành tích học tập của sinh viên nhằm giúp sinh viên điều chỉnh kịp thời hoặc đưa ra một lựa chọn phù hợp trong quá trình học tập của sinh viên.

Khái niệm quản lý giáo dục

Quản lý giáo dục là tác động có hệ thống, có kế hoạch và hướng đích của chủ thể quản lý ở các cấp, bảo đảm sự phát triển toàn diện và hài hòa của đối tượng giáo dục. Công cụ quản lý giáo dục là bằng pháp luật. Đối tượng của quản lý giáo dục là con người.

Quản lý giáo dục là tổng thể các kế hoạch hoạt động tổ chức sự phạm, kiểm tra, đánh giá hệ thống giáo dục đạt tới kết quả mong muốn bằng cách hiệu quả nhất.

Khái niệm quản lý công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ở trường đại học

Cố vấn học tập phối hợp và hỗ trợ các Khoa, Viện chuyên ngành, các phòng chức năng, các tổ chức đoàn thanh niên và hội sinh viên của Nhà trường trong việc xây dựng kế hoạch, tổ chức các phong trào, các hoạt động ngoại khóa và tham gia các hoạt động đoàn thể, hoạt động xã hội khác của sinh viên, đồng thời theo dõi kiểm tra, đánh giá toàn diện về học tập và rèn luyện của sinh viên. Tham dự các hội nghị lớp và chi đoàn sinh viên. Nhận xét và tham gia đánh giá rèn luyện cùng với Khoa, Ban cán sự lớp và Chi đoàn sinh viên.

Vậy, quản lý công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ở trường đại học là phát huy vai trò, chức năng và nhiệm vụ cố vấn học tập, xây dựng kế hoạch một cách khoa học, tổ chức tư vấn cho sinh viên về các thủ tục hành chính, các vấn đề về đời sống học đường, vv... thông qua các hình thức tư vấn trực tiếp, tư vấn qua e-mail đồng thời chỉ đạo, kiểm tra công khai hóa một cách đầy đủ các thủ tục liên quan đến sinh viên và hướng dẫn chi tiết trên website để sinh viên dễ dàng thực hiện.

2.2. Cơ sở lý luận về quản lý công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ở trường ĐH

2.2.1. Vai trò, nhiệm vụ công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ở trường ĐH

Cố vấn học tập có vai trò hết sức quan trọng, không thể thiếu trong phương thức đào tạo. Họ là những người nắm rõ quy chế và kế hoạch đào tạo, nội dung các khối kiến thức có trong chương trình, nội dung và vị trí của từng môn học được tổ chức giảng dạy; đồng thời cũng là những người gắn bó sinh viên trong quá trình học tập tại trường và hiểu rõ năng lực, điều kiện của sinh viên.

2.2.2. Nội dung quản lý công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ở trường đại học

Ở đây, tác giả chỉ xin làm rõ những nội dung cơ bản của cố vấn học tập, thực tế đã và đang được triển khai thực hiện tại trường Đại học Sài Gòn. Cố vấn học tập có nội dung sau: Tổ chức triển khai các qui chế, qui định về chương trình học, về quyền và nghĩa vụ sinh viên; Tư vấn cho sinh viên phương pháp học đại học, phương pháp tự học, nghiên cứu khoa học, tài liệu học tập...; Hướng dẫn sinh viên hiểu biết chương trình đào tạo toàn khóa, chương trình đào tạo chuyên ngành; Tư vấn cho sinh viên lựa chọn, đăng ký học tập, rút bớt học phần; Tư vấn cho sinh viên học tại lớp, tại cơ sở thực hành, thực tập; tự học cá nhân/nhóm; làm bài tập lớn, tiểu luận, khóa luận, đồ án...; Giúp đỡ, hỗ trợ sinh viên khi gặp khó khăn tạo điều kiện giúp sinh viên hoàn thành tốt trong học tập; Tư vấn cho sinh viên về thi kết thúc học phần; viết báo cáo thực hành, thực tập; bảo vệ đồ án, khóa luận; Tư vấn cho sinh viên đăng ký học lại, cải thiện điểm; học thêm

các kiến thức, kỹ năng, chứng chỉ khác; Phối hợp với trợ lý khoa, các tổ chức Đoàn thanh niên, Hội sinh viên, đánh giá, xếp loại điểm rèn luyện cho sinh viên.

Ngoài những nhiệm vụ chính trên, cố vấn học tập còn tham gia công tác khác như sau: Tham gia các cuộc họp, tập huấn về công tác cố vấn học tập theo yêu cầu của nhà trường. Kết thúc khóa tập huấn, phải nắm vững mục tiêu, chương trình đào tạo, tiến trình đào tạo, các học phần bắt buộc, tự chọn các hình thức đào tạo cũng như các quy trình liên quan đến công tác đào tạo và quản lý sinh viên.

2.3. Thực trạng quản lý công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên của sinh viên ngành quản lý Giáo dục trường đại học Sài Gòn

2.3.1. Phương pháp nghiên cứu

Để đánh giá thực trạng công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên. Tác giả đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu như: Tổng hợp và phân tích các quy định, hướng dẫn của Bộ Giáo dục và Đào tạo, các văn bản, kế hoạch triển khai của Nhà trường, chương trình đào tạo của

Khoa; thông qua phiếu khảo sát đối với 122 sinh viên ngành Quản lý giáo dục. Sử dụng phương pháp thống kê toán học để xử lý số liệu.

2.3.2. Kết quả nghiên cứu

Kết quả đánh giá về mức độ đạt được các nội dung hoạt động của cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý giáo dục.

Trong đó, điểm trung bình các nội dung khảo sát được dùng thang đo Likert 3 mức lựa chọn trong bảng khảo sát.

Giá trị khoảng cách: 0.67. Ý nghĩa các mức độ như sau: 1.00 -1.67: đạt mức Trung bình; 1.68 -2.34: đạt mức Khá; 2.35 -3.0: đạt mức Tốt.

Khảo sát tháng 6/3/2024 đến 25/3/2024, Các nội dung được đánh giá kết quả như sau:

2.3.3. Thực trạng tầm quan trọng về vai trò cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành quản lý Giáo dục trường đại học Sài Gòn

Kết quả khảo sát về thực trạng đánh giá tầm quan trọng về cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý Giáo dục trường đại học Sài Gòn.

Bảng 1. Tầm quan trọng về vai trò cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên

TT	Nội dung	Số lượng	Tỉ lệ %
1	Rất quan trọng	112	91.80
2	Quan trọng	10	8.20
3	Không quan trọng	0	0
ĐTB		2.92	

Về mức độ quan trọng: Kết quả thống kê bảng 1 cho thấy đối tượng sinh viên có số ĐTB =2.92, đều đạt mức rất quan trọng theo thang đo đã xác lập. Điều này có nghĩa hiện nay cố vấn học tập có vai trò rất quan trọng trong hoạt động tự học của sinh viên.

2.3.4. Thực trạng nội dung quản lý công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý Giáo dục trường đại học Sài Gòn

Kết quả khảo sát về thực trạng nội dung quản lý công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý Giáo dục trường đại học Sài Gòn ở bảng 2.

Bảng 2: Thực trạng nội dung quản lý công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý Giáo dục trường đại học Sài Gòn

TT	Nội dung	Kết quả đánh giá				
		Tốt	Đạt	Chưa đạt	ĐTB	XH
1	Tổ chức triển khai các qui chế, qui định về chương trình học, về quyền và nghĩa vụ sinh viên	47	75	0	2.39	6
		38.52	61.48	0		
2	Tư vấn cho sinh viên phương pháp học đại học, phương pháp tự học, nghiên cứu khoa học, tài liệu học tập...	75	47	0	2.61	2
		61.48	38.52	0		
3	Hướng dẫn sinh viên hiểu biết chương trình đào tạo toàn khóa, chương trình đào tạo chuyên ngành.	37	85	0	2.30	9
		30.33	69.67	0		
4	Tư vấn cho sinh viên lựa chọn, đăng ký học tập, rút bớt học phần	45	67	10	2.37	8
		36.89	54.91	8.20		
5	Tư vấn cho sinh viên học tại lớp, tại cơ sở thực hành, thực tập; tự học cá nhân/nhóm; làm bài tập lớn, tiểu luận, khóa luận, đồ án...	82	40	0	2.67	1
		67.21	32.79	0		
6	Giúp đỡ, hỗ trợ sinh viên khi gặp khó khăn tạo điều kiện giúp sinh viên hoàn thành tốt trong học tập.	68	54	0	2.56	3
		55.74	44.26	0		
7	Tư vấn cho sinh viên về thi kết thúc học phần; viết báo cáo thực hành, thực tập; bảo vệ đồ án, khóa luận	46	76	0	2.38	7
		37.70	62.30	0		
8	Tư vấn cho sinh viên đăng ký học lại, cải thiện điểm; học thêm các kiến thức, kỹ năng, chứng chỉ khác	52	70	0	2.43	5
		42.62	57.38	0		
9	Phối hợp với trợ lý khoa, các tổ chức Đoàn thanh niên, Hội sinh viên, đánh giá, xếp loại điểm rèn luyện cho sinh viên.	58	64	0	2.48	4
		47.54	52.46	0		
	ĐTB	2.46				

Kết quả khảo sát cho thấy hệ thống cố vấn học tập của Khoa đã có những hoạt động thiết thực nhằm nâng cao chất lượng học - tự học của sinh viên. Đa số cố vấn học tập nắm được nội quy, quy chế về đào tạo và các quy định của trường, khoa điều này

có ý nghĩa to lớn trong việc tư vấn có hiệu quả cho sinh viên.

Từ kết quả thu được, ĐTB đạt 2.46 điểm là kết quả mức tốt, có ý nghĩa tích cực. Nhìn chung, đa số sinh viên đều thừa nhận, các cố vấn học tập đã tư vấn giúp đỡ

giúp sinh viên nâng cao kết quả học tập.

Trong các nội dung trên, nội dung “*Tư vấn cho sinh viên học tại lớp, tại cơ sở thực hành, thực tập; tự học cá nhân/nhóm; làm bài tập lớn, tiểu luận, khóa luận, đồ án*”. Đây là nội dung được cố vấn học tập sử dụng nhiều nhất là do thiết thực, áp dụng trong suốt quá trình đào tạo.

Tiếp đến là nội dung “*Tư vấn cho sinh viên phương pháp học đại học, phương pháp tự học, nghiên cứu khoa học, tài liệu học tập*” và nội dung “*Giúp đỡ, hỗ trợ sinh viên khi gặp khó khăn tạo điều kiện giúp sinh viên hoàn thành tốt trong học tập*” là hai nội dung này được cố vấn học tập sử dụng nhiều giúp đỡ hỗ trợ sinh viên trong học tập.

Những nội dung quan trọng như *Phối hợp với trợ lý khoa, các tổ chức Đoàn thanh niên, Hội sinh viên, đánh giá, xếp loại điểm rèn luyện cho sinh viên; Tư vấn cho sinh viên đăng ký học lại, cải thiện điểm; học thêm các kiến thức, kỹ năng, chứng chỉ khác; Tổ chức triển khai các qui chế, qui định về chương trình học, về quyền và nghĩa vụ sinh viên ...*, có vai trò quyết định đối với việc nâng cao kết quả học tập cho sinh viên nhưng lại ít được các cố vấn học tập chú trọng. Bởi hoạt động học tập ở trường đại học đòi hỏi ở sinh viên tính tích cực, chủ động rất cao. Các nội dung *Tư vấn cho sinh viên về thi kết thúc học phần; viết báo cáo thực hành, thực tập; bảo vệ đồ án, khóa luận; Tư vấn cho sinh viên lựa chọn, đăng ký học tập, rút bớt học phần; Hướng dẫn sinh viên hiểu biết chương trình đào tạo toàn khóa, chương trình đào tạo chuyên ngành*. Đây là những nội dung hướng dẫn sinh viên hiểu biết chương trình đào tạo toàn khóa, tư vấn cho sinh viên lựa chọn, đăng ký học tập, tư vấn cho sinh viên về thi kết thúc học phần sinh viên đánh giá mức

khá cho cố vấn học tập.

Công tác quản lý hoạt động tự học của ngành Quản lý giáo dục nói riêng và trường Đại học Sài Gòn trong những năm qua đã đi vào nền nếp. Nhà trường đã quan tâm và chú trọng đến công tác xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch quản lý hoạt động tự học mặc dù không tránh khỏi những hạn chế nhất định. Thực trạng này cho chúng ta một cái nhìn tổng quát về công tác quản lý hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý Giáo dục với những mặt mạnh cũng như mặt yếu và tìm ra các nguyên nhân. Điều đó sẽ là cơ sở để tác giả đề xuất các biện pháp nâng cao hiệu quả công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên Khoa Giáo dục và ngành Quản lý giáo dục nói riêng và trường Đại học Sài Gòn đáp ứng yêu cầu đào tạo.

3. Một số biện pháp nâng cao hiệu quả công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành quản lý giáo dục trường Đại học Sài Gòn

3.1. Xây dựng hệ thống cố vấn học tập có chất lượng hướng dẫn sinh viên tự học ngành Quản lý giáo dục ở trường Đại học Sài Gòn

3.1.1. Mục đích

Nói đến đào tạo thì không thể không nhắc đến vai trò của đội ngũ cố vấn học tập là những người theo suốt sinh viên trong quá trình học tập tại trường. Cố vấn học tập là những người nắm rõ quy chế đào tạo, nắm rõ được năng lực cũng như điều kiện hoàn cảnh của từng sinh viên để giúp đỡ, tư vấn sinh viên học tập đạt kết quả.

Không có sự hỗ trợ của đội ngũ cố vấn học tập sinh viên sẽ rất ngỡ ngàng khi đăng ký môn học, nhiều sinh viên không xác định được khả năng thực sự của mình, không thấy rõ được điều kiện hoàn cảnh cụ thể của mình vì vậy việc lựa chọn các môn học

trong một học kỳ sẽ không đạt hiệu quả cao, thậm chí có những sinh viên phải buộc thôi học vì những đăng ký môn học sai lầm của mình.

3.1.2. Nội dung và cách thực hiện

Để xây dựng đội ngũ cố vấn học tập cần lượng thì cần phải thực hiện:

Về phía Nhà trường: Cần soạn thảo những quy định về chức năng, nhiệm vụ cụ thể cho đội ngũ cố vấn học tập. Đội ngũ cố vấn học tập phải nắm vững mục tiêu giáo dục, nội dung, chương trình, phương pháp đào tạo, quy chế, quy định về học tập, rèn luyện và công tác sinh viên của trường để tư vấn, hỗ trợ sinh viên trong suốt quá trình học tập tại trường

Tư vấn cho sinh viên xây dựng kế hoạch học tập cho toàn khoá học, hướng dẫn sinh viên đăng ký học phần ở từng học kỳ để hoàn thành kế hoạch học tập, theo dõi tình hình, kết quả học tập của sinh viên theo từng học kỳ; qua đó biết được năng lực học tập, hoàn cảnh của từng sinh viên để tư vấn, hướng dẫn sinh viên đăng ký, điều chỉnh kế hoạch học tập cho phù hợp. Giới thiệu hướng dẫn các em thuê nhà trọ, làm vé tháng xe buýt, làm thẻ sinh viên, làm thủ tục đăng ký môn học và tham gia các chương trình hỗ trợ, ưu đãi cho sinh viên, cập nhật thường xuyên website của khoa, của trường để phổ biến cho tân sinh viên các tài liệu về đào tạo và công tác sinh viên.

Hướng dẫn, khuyến khích, tạo điều kiện cho sinh viên tham gia các hoạt động học thuật, nghiên cứu khoa học, các hoạt động văn, thể, mỹ lành mạnh, bổ ích. Thực hiện công tác đánh giá kết quả rèn luyện sinh viên, Đề nghị khen thưởng, kỷ luật sinh viên thuộc lớp phụ trách

Tạo điều kiện bồi dưỡng cho đội ngũ cố vấn học tập tham quan và học hỏi các

trường đại học có thêm kinh nghiệm.

Về phía đội ngũ cố vấn học tập: Phải tự học hỏi, nghiên cứu các văn bản, các quy định, quy chế đào tạo, phải hiểu rõ và nắm chắc các quy định đó thì mới có thể tư vấn cho sinh viên. Phải thực sự tâm huyết và thực sự muốn giúp đỡ sinh viên bằng cả tấm lòng của người thầy.

Xây dựng và phổ biến công tác của từng học kỳ; Phổ biến, hướng dẫn quy chế, quy định liên quan đến sinh viên. Hướng dẫn sinh viên về phương pháp học tập, nghiên cứu khoa học; Đối với những sinh viên có hoàn cảnh đặc biệt, gặp khó khăn trong học tập, trong cuộc sống, cố vấn học tập cần ưu tiên thường xuyên liên hệ, giúp đỡ, động viên sinh viên vượt qua khó khăn để hoàn thành kế hoạch đặt ra cố vấn học tập phải thường xuyên liên hệ với lớp để nắm tình hình, có thể bằng nhiều hình thức như gặp trực tiếp, điện thoại hoặc email...

3.2. Bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý giáo dục trường Đại học Sài Gòn

3.2.1. Mục đích

Nâng cao năng lực tư vấn và hỗ trợ về các lĩnh vực tâm lý học đường và đời sống, học tập - nghiên cứu khoa học, đào tạo và công tác sinh viên theo chủ trương chính sách theo qui định của nhà trường.

3.2.2. Nội dung và cách thực hiện

Cố vấn học tập tự trang bị và có kỹ năng giao tiếp ứng xử tốt với sinh viên và đồng nghiệp. Đồng thời, mỗi cố vấn học tập trực thuộc các bên liên quan tham gia công tác cố vấn học tập có vai trò riêng và nhiệm vụ khác nhau. Vì vậy, để nâng cao năng lực công tác cố vấn học tập và rèn luyện cho đội ngũ cố vấn này thì cách thực hiện cho mỗi lĩnh vực tư vấn, hỗ trợ cụ thể như sau:

Tìm và thống kê các quy định, quy chế về công tác sinh viên; quy chế đánh giá điểm rèn luyện; quy chế nội trú; quy chế ngoại trú; quy định tổ chức thực hiện chương trình công tác xã hội; quy chế tuyển sinh liên thông; quy chế dừng học tập có thời hạn, học lại, thôi học, chuyển trường. Thu thập các biểu mẫu, hồ sơ về chế độ miễn, giảm học phí; hưởng trợ cấp xã hội; trợ cấp ưu đãi; trợ cấp khó khăn. Tổng hợp danh sách các thông báo liên quan đến tài trợ, học bổng. Đăng tải kịp thời các thông tin liên quan đến công tác sinh viên và chủ trương, chính sách đã cập nhật lên Website của bộ phận cố vấn học tập.

Tìm và thống kê các quy chế đào tạo của Bộ Giáo dục và Đào tạo và các quy định về đào tạo của Nhà trường; Cập nhật thông tin về chương trình, kế hoạch đào tạo của từng ngành; Cập nhật thông tin về quy trình đăng ký môn học, xét nợ học phần, xét tốt nghiệp, cấp văn bằng chứng chỉ; Đăng tải kịp thời các thông tin liên quan đến đào tạo đã cập nhật lên Website của bộ phận cố vấn học tập.

Tự tìm hiểu về quan hệ tình bạn, tình yêu, hôn nhân, gia đình ở lứa tuổi thanh niên trong lý luận hay trong thực tiễn; Tìm hiểu về kỹ năng sống; Tham gia các khóa hội thảo hay tư vấn về tâm lý học đường, thanh niên; Thu thập, thống kê về những công việc phù hợp và có thu nhập cho sinh viên; Thu thập thông tin về triển vọng của các ngành nghề trong tương lai; Tìm hiểu thông tin về cách thu và chi tiêu trong sinh hoạt đời thường.

Ngoài những cách thực hiện nhằm nâng cao năng lực cố vấn học tập và rèn luyện riêng cho từng lĩnh vực tư vấn và hỗ trợ riêng như trên. Tất cả các cố vấn học tập cần nhận được sự hỗ trợ của nhà trường qua các hoạt động:

Cố vấn học tập được tham gia các bồi dưỡng các chuyên môn, hội thảo hay hội nghị cố vấn học tập ở các trường. Cố vấn học tập chuyên trách được học các khóa nghiệp vụ về công tác cố vấn học tập và rèn luyện.

3.3. Tổ chức đánh giá từng học kỳ công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý giáo dục trường Đại học Sài Gòn

3.3.1. Mục đích

Thực hiện đánh giá từng học kỳ trong năm học (3 học kỳ/1 năm) nhằm thúc đẩy hoạt động công tác cố vấn học tập và rèn luyện đạt hiệu quả cao. Kịp thời biểu dương, khen thưởng những cố vấn học tập hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ của mình. Làm cơ sở để điều chỉnh quy chế cố vấn học tập và rèn luyện tạo điều kiện cho sinh viên nhận được sự giúp đỡ từ các cố vấn học tập ngày một nhiều và thiết thực hơn.

3.3.2. Nội dung và cách thực hiện

Xây dựng tiêu chí đánh giá công tác cố vấn học tập và rèn luyện về đội ngũ cố vấn học tập.

Tìm hiểu quy chế công tác cố vấn học tập và rèn luyện mới; Đánh giá theo tiêu chí đánh giá công tác cố vấn học tập và rèn luyện về đội ngũ cố vấn học tập của Trường theo qui định. Các tiêu chí đánh giá hoạt động cố vấn học tập do phòng quản lý học sinh - sinh viên đã xây dựng các tiêu chí đánh giá này qua hai phiếu: phiếu đánh giá hoạt động của cố vấn học tập và phiếu đánh giá hoạt động học tập của sinh viên.

Lấy ý kiến từ các cố vấn học tập và từ sinh viên; Phát phiếu đánh giá hoạt động của đội ngũ cố vấn học tập cho sinh viên sau mỗi học kỳ; cố vấn học tập tổng hợp và cho thông báo kết quả cho phòng, khoa, trung tâm trên mạng trước khi bình bầu xét duyệt cuối học kỳ.

3.4. Ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý giáo dục trường Đại học Sài Gòn

3.4.1. Mục đích

Ứng dụng công nghệ thông tin giúp sinh viên đưa và nhận thông tin nhanh, kịp thời, chính xác mỗi khi có những vướng mắc hay khó khăn về tâm lý, đời sống; học tập và nghiên cứu; đào tạo; công tác sinh viên và chủ trương chính sách. Cố vấn học tập thực hiện tốt chức năng và nhiệm vụ cũng như trách nhiệm của mình. Làm cơ sở giúp trưởng nhóm đánh giá chính xác và công bằng hoạt động của cố vấn học tập do mình phụ trách.

3.4.2. Nội dung và cách thực hiện

Cố vấn học tập tạo hộp thư email, website và forum, Zalo... cung cấp tài khoản cho lớp. Cố vấn học tập chuyên trách và kiêm nhiệm hướng dẫn cho sinh viên mở tài khoản để nhận được tư vấn về khó khăn về tâm lý, đời sống; học tập và nghiên cứu; đào tạo; trong suốt khóa học, cố vấn học tập mở email, vào website và forum mỗi ngày, tùy theo thông tin cần được tư vấn, có thể trả lời ngay hay chuyển cho các phòng chuyên trách và trung tâm khác, hay chuyển cho trưởng khoa, cố vấn học tập ở mỗi khoa ngoài việc tư vấn những thông tin được chuyển từ khoa còn trả lời email, website và forum... cho các sinh viên do mình quản lý, cố vấn học tập cập nhật các thông báo, quy chế, quy định liên quan đến sinh viên trên website bộ phận cố vấn học tập. Sinh viên mở email, vào website và forum... mỗi ngày.

3.5. Thực hiện kiểm tra, đánh giá điểm rèn luyện, theo dõi Sổ tay học tập trong công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý giáo dục trường Đại học Sài Gòn

3.5.1. Mục đích

Giúp sinh viên theo dõi, thực hiện và điều chỉnh kịp thời theo kế hoạch học tập và quản lý thời gian đã lập từ đầu mỗi học kỳ. Giúp sinh viên thay đổi phương pháp học tập nhằm nâng cao kết quả học tập trong từng học kỳ. Giúp cố vấn học tập đánh giá chính xác và công bằng kết quả rèn luyện của sinh viên sau mỗi học kỳ.

3.5.2. Nội dung và cách thực hiện

Cố vấn học tập phát sổ tay học tập và rèn luyện của sinh viên và hướng dẫn cách lập kế hoạch và ghi phiếu, tự theo dõi kết quả rèn luyện của sinh viên ngay từ tuần sinh hoạt đầu khóa và học kỳ. Cố vấn học tập thực hiện việc xác nhận vào phiếu lập kế hoạch học tập của sinh viên ngay sau tuần học mà sinh viên không được điều chỉnh đăng ký môn học. Cố vấn học tập theo dõi kế hoạch học tập và thực hiện rèn luyện của sinh viên theo quy định. Sinh viên gập cố vấn học tập vào những thời điểm đúng theo quy định đã thông báo để được xác nhận của cố vấn học tập. Sinh viên tự giác thực hiện việc ghi trong Phiếu tự theo dõi kết quả rèn luyện của sinh viên.

Trong đó, Biện pháp: *Xây dựng hệ thống cố vấn học tập có chất lượng hướng dẫn sinh viên tự học ngành Quản lý giáo dục ở trường Đại học Sài Gòn* và Biện pháp 2: *Bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý giáo dục trường Đại học Sài Gòn* có ý nghĩa quyết định, vì khi áp dụng quy định với các điều được xác định rõ ràng, chi tiết và phù hợp thì mới có điều kiện để thay đổi mô hình công tác cố vấn học tập và rèn luyện hiện hành. Do vậy, Biện pháp 1 và 2 là quan trọng nhất có ý nghĩa chi phối để thực hiện được các biện pháp còn lại trong công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý giáo dục trường Đại học Sài Gòn.

4. Kết luận

Qua quá trình nghiên cứu lí luận và khảo sát thực trạng công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên ngành Quản lý giáo dục trường Đại học Sài Gòn tác giả đưa ra các biện pháp nâng cao hiệu quả công tác cố vấn học tập trong hoạt động tự học của sinh viên. Tác giả nhận thấy: Đội ngũ cố vấn học tập của trường Đại học Sài Gòn đã tư vấn, hỗ trợ giúp sinh viên nắm thứ nhất nâng cao kết quả học tập và ở mức độ khá tốt. Tuy nhiên, vẫn còn tồn tại một bộ phận nhỏ cố vấn học tập chưa thật sự quan tâm đến vấn đề này, họ chỉ thỉnh

thoảng mới tư vấn và tổ chức các hoạt động để nâng cao kết quả học tập cho sinh viên.

Các biện pháp được đa số cố vấn học tập sử dụng như: đề ra các yêu cầu cụ thể cho tập thể sinh viên; tổ chức trao đổi kinh nghiệm học tập cho sinh viên; xây dựng truyền thống học tập cho tập thể sinh viên, ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý đây là những biện pháp cần phát huy tốt vai trò của cố vấn học tập trong tư vấn học tập và hướng nghiệp là nhiệm vụ cấp thiết cần phải thực hiện để nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng nhu cầu nguồn nhân lực cho xã hội hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục – Đào tạo (2007), Quyết định số 43/2007/QĐ-BGDĐT ngày 15/8/2007 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục – Đào tạo về việc ban hành *Quy chế đào tạo đại học và cao đẳng hệ chính quy theo hệ thống tín chỉ*.
- Hồ Chí Minh. *Bàn về giáo dục*. Nxb Sự thật, Hà Nội, 1971.
- Hội thảo khoa học (2020), “*Vai trò của cố vấn học tập trong đào tạo theo học chế tín chỉ tại các trường cao đẳng – đại học Việt Nam*”. Viện nghiên cứu giáo dục Việt Nam.
- Lawrence K. Jones (2000), *Những kỹ năng nghề nghiệp bước vào thế kỉ XXI*, Nxb TP. HCM.
- Lê Khánh Bằng (1998), *Tổ chức phương pháp tự học cho sinh viên Đại học*. Nxb ĐHSPT Hà Nội.
- Quyết định số 369/2019/QĐ-ĐHSG ngày 06/3/2019 của Trường ĐHSPT – Ban hành *Quy chế về công tác cố vấn học tập của Trường Đại học Sài Gòn*.
- Trần Kiếm (2012), *Những vấn đề cơ bản của khoa học quản lý giáo dục*. Nxb Đại học Sư phạm, Thành phố Hồ Chí Minh.
- Trần Thị Minh Đức, Kiều Anh Tuấn, *Cố vấn học tập trong các trường đại học*, Tạp chí Khoa học ĐHQGHN, Khoa học Xã hội và Nhân văn 28 (2012) 23- 32.
- Văn Thị Thanh Nhung (2012), “*Vai trò của Cố vấn học tập trong đào tạo theo học chế tín chỉ*”, Kỷ yếu Trường ĐHSPT Huế.
- Võ Thị Ngọc Lan, Hoàng Thị Thu Hiền, Nguyễn Thanh Thủy (2014), *Đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả công tác cố vấn học tập và rèn luyện của đội ngũ cố vấn học tập ở Trường Đại học TP. Hồ Chí Minh*. Đề tài cấp trường trọng điểm. Trường ĐHSPT TPHCM.

Ngày nhận bài: 25/3/2024

Ngày chấp nhận đăng: 18/6/2024